Grant Arthur Gochin
10900 Winnetka Ave, Chatsworth, CA
USA

The Genocide and Resistance Research Centre of Lithuania
Didžioji g. 17/1, Vilnius

In your opinion, was the Lithuanian Nationalist Party (LNP), active in Lithuania in 1941, a criminal organization which collaborated with the Nazi regime in perpetrating the persecution and genocide of Lithuania's residents? We ask for a clear answer.

The Genocide Resistance and Research Centre has not expressed an official position nor made public a specific publication about this organization. With assistance from a historian, we conducted a comprehensive investigation of historical documents related to the Lithuanian Nationalist Party (LNP), which was active in Lithuania during the Second World War. In the journal "Genocide and Resistance", which you publish, we were able to find the following comments by historians about the LNP's activity:

On February 12, 1953, under interrogation by the KGB, when asked, what anti-Soviet organization formed Self-Defense Battalions, General Staff Lieutenant Colonel J.Jankauskas explained that to him it was "known that the Lithuanian Nationalist Party (LNP), which was led at the time by Lithuanian army major Valerijonas Verbickas [should be: Leonas Virbickas], formed three battalions, which mostly consisted of LNP members. These battalions differed from others in that they were considered Special Purpose battalions. These three battalions were led by former aviation major Kazys Šimkus. The Special Purpose battalions, led by major K.Šimkus, conducted mass shootings of Soviet citizens in Lithuanian territory. [...]

It is strange that Holocaust investigators have yet to turn their attention to this assertion. In our opinion, it confirms once again the fact that the Nazis tried in all manner of ways to use Lithuanians for their own purposes, one of which was "the final solution of the Jewish question". For this they used as well the services of LNP members, also known as Voldemarists. Especially active was one of the leaders of the LNP, famous for his nationalist views, major J.Pyragius. Thus the information about the three special purpose battalions formed on the initiative of the LNP and under the jurisdiction of the former German security police, SD, is worthy of attention."

Juozas Jankauskas. Lietuvos kariuomenės karininkai – antinacinio ir antisovietinio pasipriešinimo dalyviai. Genocidas ir rezistencija. 2003. 1(13), psl. 147–165.

Viewed formally, typical Lithuanian collaborators can be held to be members of the pro-Nazi Lithuanian Nationalist Party, the General Counsel and the Lithuanian Police Battalion.

The Pro-German Lithuanian Nationalist Party was mostly made up of Voldemarists and acted legally. It professed National Socialist ideology and hoped for Lithuania to achieve the status of Germany's junior partner. The LNP was against the formation of an autonomous Provisional Government, and later, with German support, organized a military conspiracy against it. Blinded by Germany's military power, the Voldemarists urged defeating Bolshevism with the Germans, and later discussing Lithuania's statehood with them. The Voldemarist Juozas Pyragius with childish naivety spoke to Leonas Prapuolenis: "Hitler is said to have said that after the war, in New Europe, Lithuania will be an independent and large state." At first, Voldemarists, being enemies of political pluralism - "plutocratic

democracy", sought to establish a Lithuanian National Socialist Party (Pranas Germantas-Meškauskas), but the Germans decided that National Socialism belonged to them alone. The SS was the prototype for reestablishing the "Iron Wolf" (Geležinis vilkas) organization. However, the Nazis had no use even for a party that was loyal to them, because it raised the threat of a legal opposition, even more so as the LNP spoke of restoring statehood and criticized anti-Lithuanian German politics. On December 17, 1941, the LNP was banned. Nobody doubted the patriotism of LNP members, however, their open collaboration with Nazis hurt Lithuania more than it benefited it. Their leaders (P.Kubilius, Bronius Draugelis, Kazys Šimkus, Ignas Taunys and others) become perpetrators, executors of Nazi anti-human and racist laws which were completely unhelpful for Lithuania. It is hard to justify their activity."

Vytautas Tininis. „Kolaboravimo“ sąvoka Lietuvos istorijos kontekste. Genocidas ir rezistencija. 2001. Nr. 1 (9)

"It can be said that the most clear-cut fact about the collaboration of the Lithuanian civil authority with Nazi occupiers is its participation in the genocide of Lithuania's Jews."

Arūnas Bubnys. "Lietuvių savivalda." Lietuva 1940-1990. Okupuotos Lietuvos Istorija. Vilnius, 2007. (psl.197)

On April 17, 2015, at a conference in Vilnius, historian Saulius Sužiedėlis called the Lithuanian National Pary "an organized gang of criminals".

Although the above cited quotations of historians support the conclusion that the LNP was an organization active across Lithuania which collaborated with the Nazi regime in perpetrating crimes against humanity, the International Commission for the Evaluation of the Crimes of the Nazi and Soviet Occupation Regimes in Lithuania, in its conclusions on April 20, 2005, did not list the LNP among Lithuanian organizations that were guilty. The conclusions note:

"German organizations, which controlled the pace and scope of genocide, in persecuting and exterminating Jews, collaborated with and used many Lithuanian paramilitary, police and administrative organizations:

a) units of irregular forces, which formed spontaneously or quickly at the start of the war;

b) TDA (National Work Defense) units, later renamed Self-Defense battalions, units, that in the literature are often known as Schutzmannschaften, which played a grave role in the Holocaust, participating in the mass murder of Jews not only in Lithuania but also other countries, notably Belarus and Ukraine;

c) the Kaunas police department and many local police officers throughout Lithuania;

d) Lithuanian security police agents and officers;

e) many units of the Lithuanian civil administration."

Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti. Nacių okupacijos pakomisė. III.2.2.1 Žydų naikinimas 1941 m. vasarą ir rudenį. Komisijos patvirtintos išvados. 2005m. balandžio 20d. (suredaguota S.Sužiedėlio 2005m. gegužės 6 d.)

We append a list of documents and sources which may help in comprehensively investigating the criminal activity of the LNP against Lithuania's residents.

We await your weighty word.

Grant Arthur Gochin

Grant Arthur Gochin
10900 Winnetka Ave, Chatsworth, CA 91311
Jungtinės Amerikos Valstijos

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras
Didžioji g. 17/1, Vilnius

Ar jūsų manymu 1941 m. nacių okupuotoje Lietuvoje veikiusi Lietuvių nacionalistų partija (LNP) buvo nusikalstama organizacija, kuri kolaboravo su nacių režimu vykdant Lietuvos gyventojų persekiojimą ir genocidą? Prašome aiškaus atsakymo.

Genocido ir rezistencijos tyrimo centras šios organizacijos atžvilgiu nėra išreiškęs oficialios pozicijos nei paviešinęs vieningos publikacijos. Pasitelkus istoriką atlikome išsamų tyrimą istorinių dokumentų, susijusių su II Pasaulinio karo metu Lietuvoje veikusia Lietuvių Nacionalistų Partija (LNP). Jūsų leidžiamame žurnale "Genocidas ir rezistencija" pavyko rasti tokius istorikų pasisakymus dėl LNP veiklos:

"*1953 m. vasario 12 d. tardomas KGB į klausimą, kokia antisovietinė organizacija formavo savisaugos batalionus, gen. št. plk. ltn. J. Jankauskas aiškino, kad jam „žinoma, jog Lietuvos nacionalistų partija (LNP), kuriai tuo metu vadovavo buvęs Lietuvos kariuomenės majoras Valerijonas Verbickas [turėtų būti: Leonas Virbickas], suformavo tris batalionus, kuriuos daugiausia sudarė LNP nariai. Šie batalionai nuo kitų skyrėsi tuo, jog jie skaitėsi Ypatingos paskirties batalionais. Šiems trims batalionams vadovavo buvęs aviacijos majoras Kazys Šimkus. Ypatingos paskirties batalionai, vadovaujami mjr. K. Šimkaus, masiškai šaudė sovietinius piliečius Lietuvos teritorijoje. [...]*

Keista, jog iki šiol į šį teiginį holokausto tyrinėtojai neatkreipė dėmesio. Mūsų manymu, jis dar kartą patvirtina faktą, jog naciai visaip stengėsi išnaudoti lietuvius savo tikslams, vienas iš kurių buvo „galutinis žydų klausimo sprendimas". Tam jie pasinaudojo ir LNP narių, dar vadinamų voldemarininkais, paslaugomis. Ypač aktyviai veikė pagarsėjęs nacionalistinėmis pažiūromis vienas iš LNP vadovų mjr. J. Pyragius. Tad informacija apie tris ypatingos paskirties batalionus, karo pradžioje suformuotus LNP iniciatyva ir buvusius vokiečių saugumo policijos SD žinioje, verta dėmesio."

Juozas Jankauskas. Lietuvos kariuomenės karininkai – antinacinio ir antisovietinio pasipriešinimo dalyviai. Genocidas ir rezistencija. 2003. 1(13), psl. 147–165.

"Formaliai žiūrint, tipiškais lietuvių kolaborantais galima laikyti pronacistinės Lietuvių nacionalistų partijos, generalinių tarėjų institucijos bei lietuvių policijos batalionų narius.

Provokiška Lietuvių nacionalistų partija daugiausia buvo sudaryta iš voldemarininkų, veikė legaliai. Ji išpažino nacionalsocializmo ideologiją ir tikėjosi gauti Lietuvai jaunesniojo Vokietijos partnerio statusą. LNP buvo prieš savavališką Laikinosios vyriausybės sudarymą, vėliau prieš ją, remiama vokiečių, surengė karinį sąmokslą. Apakinti Vokietijos karinės galios, voldemarininkai ragino kartu su vokiečiais nugalėti bolševizmą, o paskui tartis dėl Lietuvos valstybingumo. Voldemarininkas Juozas Pyragius vaikiškai naiviai kalbėjo Leonui Prapuoleniui: „Hitleris esą pasakęs, kad po karo naujojoje Europoje Lietuva būsianti nepriklausoma ir didelė valstybė". Iš pradžių voldemarininkai, būdami politinio pliuralizmo – „plutokratinės demokratijos" priešais, siekė įsteigti Lietuvos nacionalsocialistų partiją (Pranas Germantas-Meškauskas), bet vokiečiai nusprendė, kad nacionalsocializmas priklauso tik jiems. SS prototipu buvo atkurta „Geležinio vilko" organizacija. Tačiau naciams net ir jiems

ištikima partija buvo nereikalinga, nes kėlė legalios opozicijos grėsmę, juo labiau kad LNP kalbėjo apie valstybingumo atkūrimą ir kritikavo antilietuvišką vokiečių politiką. 1941 m. gruodžio 17 d. LNP buvo uždrausta. LNP narių patriotizmu niekas neabejojo, tačiau atviras bendradarbiavimas su naciais Lietuvai daugiau pakenkė nei davė naudos. Jų lyderiai (P. Kubilius, Bronius Draugelis, Kazys Šimkus, Ignas Taunys ir kt.) tapo Lietuvai visai nenaudingų nacių antihumaniškų ir rasistinių įsakymų vykdytojais, egzekutoriais. Jų veiklą sunku pateisinti."

Vytautas Tininis. „Kolaboravimo" sąvoka Lietuvos istorijos kontekste. Genocidas ir rezistencija. 2001. Nr. 1 (9)

"*Galima sakyti, jog akivaizdžiausias lietuvių savivaldos kolaboravimo su nacių okupantais faktas yra jos dalyvavimas Lietuvos žydų genocide.*"

Arūnas Bubnys. "Lietuvių savivalda." Lietuva 1940-1990. Okupuotos Lietuvos Istorija. Vilnius, 2007. (psl.197)

Vilniuje, 2015 m., balandžio mėn. 17 d. vykusioje konferencijoje, istorikas Saulius Sužiedėlis pavadino Lietuvių nacionalistų partiją "organizuota nusikaltėlių gauja".

Nors aukščiau išdėstyti istorikų teiginiai suponuoja išvada, kad LNP buvo Lietuvos teritorijos mastu veikusi organizacija, kuri kolaboravosi su nacių režimu, vykdant nusikaltimus žmogiškumui, Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti 2005-04-20 išvadose Lietuvių nacionalistų partijos tarp Lietuvos nusikalstamų organizacijų neįvardina. Išvadose nurodoma, kad:

"*Vokiečių organizacijos, kontroliavusios genocido spartą ir mastą, žydų persekiojime ir naikinime bendradarbiavo su ir panaudojo daug Lietuvos sukarintų, policijos ir administracijos organizacijų:*

a) nereguliarių pajėgų, susikūrusių spontaniškai ar greitai organizuotų karo pradžioje elementai;

b) TDA (Tautinio Darbo Apsauga) daliniai, vėliau pervadinti į Savigynos batalionus, daliniai, literatūroje dažnai žinomi kaip Schutzmannschaften, atlikę svarų vaidmenį Holokauste, dalyvaudami žydų žudynėse ne tik Lietuvoje, bet ir kitose šalyse, ypatingai Baltarusijoje ir Ukrainoje.

c) Kauno policijos departamentas ir daug vietinių policininkų visoje Lietuvoje;

d) Lietuvos saugumo policijos agentai ir pareigūnai;

e) daug Lietuvos civilinės administracijos padalinių."

Tarptautinė komisija nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti. Nacių okupacijos pakomisė. III.2.2.1 Žydų naikinimas 1941 m. vasarą ir rudenį. Komisijos patvirtintos išvados. 2005m. balandžio 20d. (suredaguota S.Sužiedėlio 2005m. gegužės 6 d.)

Pridedame sąrašą dokumentų ir šaltinių, kurie galėtų praversti visapusiškai tiriant Lietuvių nacionalistų partijos nusikalstamumą veiklą prieš Lietuvos gyventojus.

Laukiame jūsų svaraus žodžio.

Grant Arthur Gochin

Dokumentai ir šaltiniai nušviečiantys

Lietuvių nacionalistų partiją (LNP),

jos veiklą, dalyvius ir aplinkybes

Su LNP susiję dokumentai ir jų juodraščiai

- 1941.06.14-15 Lietuvos Nacionalsocialistų "Geležinio vilko" kovos Fronto programa. Zenonas Blynas. Karo metų dienoraštis 1941-1944 m. parengė Gediminas Rudis. Vilnius, 2007. psl. 123-124.
- Voldemarininkų siūlyta Laikinosios vyriausybės sudėtis LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.3-4
- Voldemarininkų siūlyti Laikinosios vyriausybės ministrai LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.5
- Voldemarininkų rekomenduojami Laikinajai vyriausybei įvairūs pareigūnai LYA LKP f.3377, a. 55, b.38, l.9-21
- LNP "Geležinio Vilko" štabo sudėtis LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.8
- L.N.P. atsišaukimas "Į lietuvių aktyvistus", LII, f.8, a.1-8, b.665
- 1941.08.01 "Tautos kelias" (maketas) LMAB, f.222, b.1745
- 1941.08.01 LNP įstatai LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.37-38
- 1941.08.05 LNP padėka von Rentelnui LYA LKP f.3377, a.58, b.271, l.1-4
- 1941.08.06 L.N.P. "Geležinio Vilko" štabo slapta rekomendacija Kauno komendantui, LKP, f. 3377, a.55, b.24, l.176
- 1941.08.06 LCVA f.R1444, a.1, b.5, l.176-178 Geležinio vilko rekomendacija su L.N.P. logotipu ir 1941.08.13 komendantūros prašymas
- 1941.08.07 L.N.P. vado K.Bruniaus laiškas "Lietuvių aktyvistų fronto štabui"
- Lietuvių nacionalistų partijos oficiali nuotrauka, kurioje Kauno karo komendantas Stasys Kviecinskas nešioja raištį "L.N.P." (Jūratė Vyliūtė. Kapitono Igno byla. Vilnius, 2002. psl.124)
- Garbusis Vade Jonas Karutis! LYA LKP f.3377, a.58, b.454 l.2-5
- 1941.08-1941.10 LNP nario žinios (anketa) LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.94
- 1941.09.01 LNP memorandumas gen.komisarui Rentelnui (foto) LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l. 52-62
- 1941.09.03 LNP raštas gen.tarėjui Kubiliūnui dėl kadrų politikos LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.24
- 1941.09.03 LNP pasiūlymai apie tarnautojų atleidimą ir paskyrimą LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.23
- 1941.09.13 vokas su LNP logotipu LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.26
- 1941.09.14 Lietuvių Nacionalistų Partijos Vyriausios Vadovybės rugsėjo 14 d. įteiktas raštas Gen. Komisarui Renteln. LYA LKP f.3377, a.58, b.271, l.11-20
- 1941.09.14 LNP logotipas su vadovų parašais LYA, f. K-1, a. 58, b.34897-3, l. 333-5
- 1941.09.29 L.N.P. prašymas garbės sargybos laidotuvėms LCVA f.R1444, a.1, b.B4, l.311
- LNP planuoto leidinio apie "GV" planai LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.29-36
- 1941.10.04 Lietuvių Nacionalistų Partijos Vado Mjr.L.Virbicko kalba pasakyta 1941 m. spalių mėn. 4 d. laike priėmimo pas p.Generalkomisarą Dr.von Renteln LYA LKP f.3377, a.58, b.271,

l.21-22
- 1941.10.17, Lietuvių Nacionalistų Partijos Įstatai LYA LKP f.3377, a.58, b.271, l.5-8
- 1941.10.29 LNP prašymas bataljonui LCVA f.R1444, a.1, b.5, l.54
- 1941.10.29 LNP programa LCVA f.R1444, a.1, b.5, l.58-60
- 1941.11.23, Metmenys Lietuvių Nacionalistų Partijos Ruošiamo Pro Memoria Reicho Vyriausybei Berlyne LYA LKP f.3377, a.58, b.271, l.23-27
- LNP pro memoria Reicho vyriausybei metmenys LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.75-83
- 1941.12.17, Atsisveikinimo žodis į visus Lietuvių Nacionalistų Partijos vadus ir narius LYA LKP f.3377, a.58, b.271, l.46
- 1941.12.23 Aktas apie LNP narių paimtus saugoti pinigus LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.84-85
- Geležinio vilko sąrašai ir priesaika 1941 m. LCVA f.378, a.13, b.125
- Lietuvių Nacionalistų Partijos Ideologijos Metmenys LYA LKP f.3377, a.58, b.271, l.53-54
- LNP ideologijos metmenys LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.43-49
- LNP ideologijos pagrindai. LNP skyrių organizavimo laikinoji instrukcija. LYA LKP f.3377 a. 58 b.805 l.39-49

Su LNP veikla po Lietuvą susiję dokumentai

- 1941.08.23 Instrukcija LNP apylinkėms organizuotis LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.39-42
1941.10.20 LNP Biržų ap.vadovybės laiškas Skrebotiškio parapijos klebonui rinkti aukas LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.50
- Panevėžio vyskupijos kurijos raštas rinkti aukas Savit.pagalbai LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l. 51
- LNP Vilniaus apyg. raštai organiz. klausimais LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.26-28
- Dokumentai apie LNP Vilniaus I apylinkės įsteigimą LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.86-88
- LNP Vilniaus apyg. vado įsakymas apie I apyl. paskyrimą LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.89
- LNP Vilniaus apyg. I apyl. susirinkimo protokolas LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.90-92
- LNP Vilniaus apyg. anketos LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.93-204

LNP dokumentų rinkiniai

- LNP veikla nepriklausomoje Lietuvoje. LYA LKP f.3377, a.55, b.36, l.178, 184, 190, 191, 195, 202.
- LNP santykiai su kitomis organizacijomis 1927-1946. LYA LKP f.3377, a.55, b.37
- LNP veikla 1941-1944 m. LYA LKP f.3377, a.55, b.38
- LNP veikla 1941 m. LYA LKP f.3377, a.55, b.271

LNP spauda

Panevėžietis
- Nr.17 "LNP Panevėžio apygardos darbo valandos"
- Nr.18, 1941.XI.14, "Naujas mūsų kelias"
- Nr.18, 1941.XI.14, "Komisarų atsilankymo proga rengiamas iškilmingas koncertas"
- Nr.19, 1941.XI.21, "Lietuvių Nacionalistų Partijos Panevėžio Apygardos ir Apskrities vadovybė buvo priimta Srities Komisaro Pono Neum"

- Nr.19, 1941.XI.21, "Lietuvių Nacionalistų Partija ir žmonių atrankos klausimas", Ignas Taunys

Tėvynė (Šiauliuose)
- Nr.19 "Nacionalistų Partijos siekimai"
- Nr.20, 1941.X.20, "Lietuvių Nacionalistų Partijos įstatai"
- Nr.21, 1941.X.24, "Lietuvių Nacionalistų Partijos uždaviniai"
- Nr.23, 1941.X.31, "Atstatoma kap.Pr.Gudynui pagerbti paminklinė lenta"
- Nr.24 "Šiauliuose pagerbti žuvę lietuviai partizanai ir vokiečių kariai"
- Nr.24 "Mažeikiai pagerbė žuvusius dėl Lietuvos laisvės"
- Nr.24 "Persitvarkė Žiemos pagalbos komitetas"

Naujoji gadynė (Marijampolėje)

Žemaičių žemė (Telšiuose)

Naujosios Biržų žinios

LNP raidžių naudojimas Kauno karo komendantūroje

- Leidimas nešioti ginklus (su raidėmis L.N.P.) LCVA f.R1444, a.1, b.8, l.10
- Kauno karo komendantūros įsakymas Nr.2 - pasiimti leidimus LCVA f.R1444, a.1, b.8, l.13
- 1941.06.25 "Į Laisvę", Nr.2 Kauno karo komendantūros įsakymas Nr.2
- Kauno karo komendantūros įsakymas Nr.7 - pasiimti leidimus LCVA f.R1444, a.1, b.8, l.25
- 1941.06.29 Kauno karo komendantūros antspaudas su raidėmis L.N.P. LCVA f.R1444, a.1, b.1, l.78
- 1941.07.06 Priminimas nešioti L.N.P. raiščius LCVA f.R1444, a.2, b.1a, l.5

Šaltiniai apie LNP, jos veiklą ir dalyvius

- Zenonas Blynas. Karo metų dienoraštis 1941-1944 m. parengė Gediminas Rudis. Vilnius, 2007.
- Jūratė Vyliūtė. Kapitono Igno byla. Vilnius, 2002.
- Kazys Škirpa. Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti. Vašingtonas, 1973.
- Brangus Vienminti (kalba sakyta Antano Mačiuikos laidotuvėse)
- Lietuvių sąjungos "Geležinis Vilkas" įstatai (juodraštis), LYA LKP f.3377, a.58, b.454 l.6-18
- Jonas Aničas. Pulkininkas Jurgis Bobelis (1895-1954). Vaga. Vilnius, 2004.
- LCVA f.648, a.2, b.581-582 Kazys Škirpa. Kovok! Pastangos gelbėti Lietuvą 1939-1941 m.
- Stasys Raštikis. Lietuvos likimo keliais, II. psl. 301-302, 314-317.
- Stasys Raštikis. Lietuvos likimo keliais, IV. 1982. psl.303, 311, 321.
- Juozas Brazaitis, Vienų vieni
- Mečislovas Treinys. Gyvenimas - meteoro skrydis. Žurnalisto ir rezistento Antano Valiukėno, jo kartos ir idėjų likimo apybraiža. Kaunas, 2003. Antano Valiukėno pranešimai psl. 327-346, 346-363.
- Arūnas Bubnys, Vokiečių okupuota Lietuva (1941-1944). Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Vilnius, 1998.

- Valentinas Brandišauskas. Siekiai atkurti Lietuvos valstybingumą (1940 06 - 1941 09). Valstybinis leidybos centras. Vilnius, 1996.
- Stasys Knezys. Kauno karo komendantūros Tautinio darbo batalionas 1941 m. Genocidas ir rezistencija. 2000. Nr.7
- Jonas Deksnys. Informacinis nepublikuotas rankraštis parašytas apie 1954 m. LYA LKP f.3377, a.48, b.995, l.20-26, 32-33.
- Juozas Jankauskas. Lietuvos kariuomenės karininkai – antinacinio ir antisovietinio pasipriešinimo dalyviai. Genocidas ir rezistencija. 2003. 1(13), psl. 147–165
- Bronys Raila, Jurgis Valiulis. Laisvės kovotojų žingsniai. 1946. LII f.10, a.8, b.16770, l.7-10, 25-26
- 1992.05 Metai. Julija Maceinienė. Dienoraštis. psl.108 - 1941.10.11
- Masinės žudynės Lietuvoje. (1941-1944) I dalis. Vilnius, 1965. LNP vyriausiosios vadovybės kultūros-propagandos valdybos viršininkas Vokietaitis išlydi 5-tąjį policinį batalioną. Nuotrauka. psl.321.
- Algirdas Vokietaitis. Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjunga 1940-2000. I dalis - "Laisvės besiekiant" Sudarytojas Juozas Grušys. Kaunas, 2001. psl. 13-15.
- Šidlauskis-Visuomis. Būsimoj Didžioj Lietuvoj. LYA LKP f.3377, a.48, b.469, l.8-9, 14.
- Pranė Lapienė. Nelaukti svečiai. Vienybė, Niujorkas. 1964.05.14
- Dr.B.Dirmeikio žodžiai. Jisai be gailesčio du trečdaliu DP būtų atidavęs Afrikai ar kt.kraštams. Taip rašė dr.B.Dirmeikis Pranei Lapienei 1948 metais. Vienybė, Niujorkas. 1964.05.14
- Salomėja Narkeliūnaitė. Dėl "nešvarių rankų". Vienybė, Niujorkas. 1964.06.04.
- Marijus Blynas. Tikroji praeitis. Politinių, kultūrinių istorinių straipsnių rinkinys II. Laisvosios Lietuvos Knygų leidykla. 1985. (ps.53-59)

Šaltiniai apie LNP veiklą po Lietuvą

- Algirdas Julius Greimas. "Apie 1941 metus Lietuvoje". Akiračiai, 1992 Nr.6 (240), ps.6-7.
- Alfonsas Nykštaitis. Atsiminimai. 1959. f.3377 a.48 b.677, l.68-71, l.74-77, l.79-80, l.101-105, l.161.
- Christoph Dieckmann, Saulius Sužiedėlis. Lietuvos žydų persekiojimas ir masinės žudynės. 1941 m. vasarą ir rudenį. Vilnius, 2006. psl.60 (Zapyškis)
- Matas Krygeris. Rūstūs prisiminimai. Lietuvos technikos muziejus. Kaunas, 1994. psl. 51-53, 68-69.
- Rapolas Mackonis. Atsiminimai. Naujoji Lietuva. 1960. LYA LKP f.3377, a.48, b.685, l. 199-200
- 2016 m. rugpjūčio 12 d. Gintaras Lučinskas. "Antisovietinis pasipriešinimas Dzūkijoje 1940–1941 metais." Tremtinys. Nr.29 (1195), Nr. 30 (1196)

1941.07.23-24 pučas

- "Sukilimas (1941)" Lietuvių enciklopedija. XXIX tomas. Bostonas, 1963.
- Jonas Pyragius. Kovosiu kol gyvas. Lietuvos technikos muziejus. Kaunas, 1993. psl.157-158.
- Į Laisvę, 1955, Nr.7 (44), "Svečiuose pas Kurmį." Adolfas Damušis. "Į Laisvę pirmas lapas."

Antanas Mažiulis.

- Į Laisvę, 1964, spalis. Nr.35 (72) "Prisitaikymo politikos apraiškos 1941." L.Prapuolenis.
- Leonas Prapuolenis. Gestapo pavedimu... (Prisitaikymo politikos apraiškos 1941 m.). Vilnius, 2000.
- Prapuolenio prisiminimai apie LAF ir LNP santykius LII, f.8, a.1-8, b.668
- Albinas Gražiūnas. Lietuva dviejų okupacijų replėse 1940-1944. Vilniu, 1996. psl. 136, 153-165
- Jurgio Bobelio "Pastabos dėl Kauno miesto žydų tautybės gyventojų iškeldinimo į Vilijampolę 1941 metais", LII, f.8, a.1-8, b.968
- Kazimieras Palčiauskas. 1941-1944 m. Kaune. Spaudai paruošė Antanas Dundzila. Chicago, 1994. psl.21
- 1964.01.24 Nereikalingi grasinimai. Darbininkas, Niujorkas.
- 1964.02.13 Kazys Bobelis. Du atviri laiški. Laiškas redakcijai. Draugas, Čikaga.
- 1964.02.05 Kazys Bobelis. Atviras laiškas lietuvių visuomenei. Vienybė, Niujorkas.
- 1981.09.26 N.Būtautas. "Į Laisvę" verpetuose. Prisiminimai iš spaudos darbo vokiečių okupacijoje. Draugas. Mokslas menas literatūra.
- 1941.07.11 draudimas suiminėti bet kurių tautybių gyventojus LCVA f.R1444, a.2, b.1a, l.17
- 1941.07.22 Pohl laiškas Bobeliui LCVA f.R1444, a.1, b.8, l.187
- 1941.07.22 Pohl laiškas Bobeliui LCVA f.R1444, a.1, b.8, l.188
- 1941.07.22 Bobelis įsako partizanams atiduoti ginklus LCVA f.R1444, a.1, b.9, l.124
- 1941.07.24 Bobelio įsakymas partizanams nesuiminėti žmonių ir nesiimti veikla LCVA f.R1444, a.1, b.B4, l.4
- 1941.07.25 protokolas tarpžinybinio pasitarimo dėl žydų perkėlimo LCVA f.R1444, a.1, b.6, l. 2-4
- 1941.07.25 Lietuvių aktyvistų fronto protestas prieš LNP LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.69
- 1941.07.25 LAF pareiškimas GV po pučo LCVA f.378, a.13, b.132, l.1
- 1941.07.26 įsakymas nešioti raištį su L.N.P. LCVA f.R1444, a.2, b.1a, l.42
- 1941.07.26 draudimas nešioti raištį su L.N.P. LCVA f.R1444, a.1, b.18, l.87
- 1941.07.26 Laikinosios vyriausybės susirinkimo protokolas
- 1941.07.26 policijos direktoriaus įsakymas Nr.1 LCVA f.R1476, a.1., b.3, l.198
- 1941.07.28 Raštikio draudimas rengti kontrpučą LCVA f.R1444, a.1, b.15, l.27
- 1941.08.06 (?) Stasio Raštikio draudimas kontrpučui, LCVA f.R1444, a.1, b.18, l.84
- 1941.08.01 LAF prašymas Vidaus reikalų generaliniam tarėjui LII, f.8, a.1-10, b.257
- 1941.08.24, LAF štabo posėdžio protokolas, f.8, a.1-10, b.233
- 1941.08.28, LAF įsakymas Nr. 21, LII, f.8, a.1-10, b.42 (narių suspendavimas)
- LAF Vyriausios vadovybės aktas (veiklos sustabdymas), LII, f8, a.1-10, b.43

Pučo tikslas - skriausti žydus

- Algimantas Liekis. Lietuvos laikinoji vyriausybė. (1941 06 22-08 05), 2000, Vilnius. psl.177.
- Vidmantas Valiušaitis. Kalbėkime patys, girdėkime kitus. Vilnius, 2013. Binkis. psl.65. Idzelis psl.118-119, 122-123, 125. Bobelis. psl.136-137.
- Christoph Dieckmann. Deutsche Besatzungspolitik in Litauen 1941-1944, Band 1. Göttingen, 2011. psl.447
- 1964.01.15 J.Pyragius, K.Šimkus, I.Taunys. Atviras laiškas Lietuvių enciklopedijos leidyklai.

Nepriklausoma Lietuva. Taip pat perspausdinta su papildomu redakcijos prierašu: 1964.01.29 Prašė vokiečius, kad sušaudytų lietuvius. Vienybė, Niujorkas.

- Michael MacQueen. "Nazi Policy toward the Jews in the Reichskomissariat Ostland, June-December 1941: From White Terror to Holocaust in Lithuania" (ps.92, 98, 101) Bitter Legacy: Confronting the Holocaust in the USSR. red. Zvi Gitelman. Indiana University Press. Bloomington and Indianapolis. 1997.

Sovietų parengtos baudžiamosios bylos

- Klemenso Bruniaus byla LYA f.K-1, a.58, b.34897/3, l.94-104, 155-226.
- Zenono Blyno byla LYA f.K-1, a.58, b.41865/3, l.28-50, 82, 93
- Igno Taunio byla LYA f.K-1, a.58, b.9943/3 Jo byloje: Jono Vokietaičio parodymas (sovietams) l.15, Ltn.Vytauto Stanevičius parodymas (Lietuvai) l.28 (1-3), Lietuvos saugumo policijos pranešimai l.37-38, l.41, l.44, l.49, l.51, priedas prie bylos: l.7-9, l.19, l.22-23
- Antano Valiukėno byla LYA LKP f.3377, a.55, b.18, l.15-16
- Jono Karučio byla LYA f.K-1, a.58, b.37654/3, l.43-4
- Emil Just byla LYA f.K-1, a.58, b.796/3, l.185-190
- Igno Vyliaus-Vėlavičiaus byla LYA f.K-1, a.58, b.017306
- Jono Vokietaičio byla LYA f.K-1, a.58, b.5362
- Juozo Jankausko byla LYA f.K-1, a.58
- Algirdo Sliesoraičio byla LYA f.K-1, a.58, b.37807/3
- Stasio Kviecinsko byla LYA f.K-1, a.58, b.14533/3
- Mykolo Naujokaičio byla LYA f.K-1, a.58, b.12949/3, l.63-16

Lietuvos ambasadorių laiškai

- 1941.08.25 Garbačiausko laiškas Geručiui LCVA f.668, a.1, b.436, l.104
- 1941.08.25 Garbačiausko laiškas Geručiui LCVA f.668, a.1, b.436, l.106
- 1941.08.27 Geručio laiškas Garbačiauskui LCVA f.668, a.1, b.436, l.107
- 1941.08.31 Turausko laiškas Žadeikiui LCVA f.MK-9, a.1, b.2
- 1941.11.05 Geručio laiškas Garbačiauskui LCVA f.668, a.1, b.436, l.128
- 1942.01.13 Geručio laiškas Garbačiauskui LCVA f.668, a.1, b.436, l.103
- 1942.01.16 Geručio laiškas Garbačiauskui LCVA f.668, a.1, b.436, l.10

LNP ištakos ir aplinkybės

- "Lietuvių nacionalistų partija." Lietuvių enciklopedija. XVI tomas. Bostonas, 1958. Straipsnis remiasi dr.V.Misiulio pateikta informacija bei Stepo Jakubicko straipsniu.
- Steponas Jakubickas, "'Geležinio vilko' 30 metų sukakčiai'". Tėviškės žiburiai. 1958.02.27, 03.06, 03.13, 03.20 www.epaveldas.lt
- Leonardas Peseckas. Karo lakūno pasakojimai. Lietuvos technikos muziejus. 1992. psl.64-68.
- Gediminas Rudis. Antisemitinės tendencijos voldemarininkų judėjime 1928-1940 m.
- Kas prieš mus? Bendras žygis. Klaipėda. 1939.01.30
- Mindaugas Tamošaitis. Valstiečiai liaudininkai jungtiniame antismetoninės opozicijos sąjūdyje

„Ašis“ (1938–1939 m. pradžia). Lituanistica. 2011. T. 57. Nr. 4(86), psl. 386–404.
- LYA LKP f.3377, a.58, b.179 voldemarininkų 1939 m. siūlomi pogromai
- Vytautas Mačiuika. Šiaurės Novelės. Vilnius, 1996. "Tėvo laidotuvės". psl.50-52
- LYA LKP f.3377, a.55, b.206. LNP narių atsisveikinimas su Antanu Mačiuika.
- Pilypas Narutis. Tautos sukilimas 1941 Lietuvos nepriklausomybei atstatyti. Pirmoji dalis. Oak Lawn, 1994. psl.75, 157-159, 182, 221-225, 243, 251, 281-287, 319-321, 384, 394.
- Prano Giedraičio parodymai LYA LKP f.3377, a.55, b.49, l.37–64 "organizuoti nacionalistų grupes, kurios pirmomis karo dienomis... šaudys komunistus, atsakingus tarybinių įstaigų darbuotojus ir visus žydus." "Buvau numatęs užverbuoti [Kazio Šimkaus pusbrolį Valerijoną] Šimkų vokiečių žvalgybai..."
- Aleksandras Lileikis. Pažadinto laiko pėdsakais. Vilnius, 2000. psl.50-52
- 1940.08.23 voldemarininkų laiškas K.Škirpai LCVA f.648, a.2, b.582, l.120
- The Einsatzgruppen Reports: Selections from the Dispatches of the Nazi Death Squads' Campaign Against the Jews, July 1941-January 1943. Yitzhak Arad (Author), Shmuel Krakowski (Author), Shmuel Spector
- Antanas Martinionis. "'Lietuvos Judas' arba rezistencinis pogrindis". XX amžius: Lietuvos valstybingumo problemos. Vilnius, 1990.
- Vytautas Petrikėnas. Martynas Kosas. VII fortas: Lietuviška tragedija. Karo paveldo centras. Kauno IX forto muziejus. Kaunas, 2011.
- Avraham Tory. Kauno getas: diena po dienos. Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2000. Įrašas: 1941.07.08
- A. Martinionis (sudarė ir parengė). Sukilimas 1941 m. birželio 22-25 d. Kardas. Vilnius, 1994. (psl. 23-25)
- Bronius Aušrotas. Laisvės niekas nežadėjo. Žvalgybos karininko atsiminimai. "7 dienos" (ps. 186-196)
- 1941.09.24 giriasi "malonumais", naikinant žydus LCVA, a.1, b.18, l.273
- 1941.11.11 A.Rosenbergo raštas H.Lohse'ei BAK, R6/13, S.35
- 1949.01.29 ir kiti numeriai. Tomas Dirmeikis. Tarp Nemuno ir Reino: Gyvenimo sukurta apysaka. 1949. Dirva.
- 1971.05.23. Juozo Brazaičio laiškas Zenonui Ivinskiui apie Lietuvos žydus. Vilniaus universiteto rankraščių skyrius. F198.

Lietuvos saugumo policijos bylos

- LCVA f.378, a.7, b.486, l.277, 320, 333, 434 Lietuvos saugumo policijos apibūdinimai 1934 m. puče dalyvavusių voldemarininkų
- LCVA f.378, a.13, b.94 Lietuvos saugumo policijos apie voldemarininkų nuotaikas 1938 m.
- LCVA f.378, a.11, b.142a, l.1 Lietuvos saugumo policijos byla apie Jono Pyragiaus grasinimus generolui Čaplikui
- LCVA f.378, a.10, b.596, l.179,180,183,261,262,279,306 Lietuvos saugumo policijos pranešimai apie voldemarininkus 1939 m.
- LCVA f.378, a.13, b.82 Lietuvos saugumo policijos pranešimai apie Karutį ir voldemarininkus 1934-1939 m. l.45, l.81-105 ir ypač l.100 apie LNP (žr.abi puses ir palyginti su Nurembergo teisme paskelbtu 1939 m. pasiūlymu rengti pogromus)
- LCVA f.378, a.13, b.101 Lietuvos saugumo policija apie voldemarininkų sąmokslą 1939 m.

- LCVA f.378, a.10, b.138 Lietuvos saugumo policijos apžvalgos apie voldemarininkų veiklą 1939 m.
- LCVA f.378, a.10, b.208 Lietuvos saugumo policijos apžvalgos apie voldemarininkų veiklą 1940 m.
- LCVA f.378, a.13, b.95_voldemarininkų prašymas leisti laikraštį, ir kalba išlydint a.a.Antaną Mačiuiką
- LCVA f.378, a.10, b.157 Lietuvos saugumo policijos pranešimai apie voldemarininkus 1940 m.
- LCVA f.378, a.10, b.472 Lietuvos saugumo policijos bylos apie voldemarininkus 1940 m.
- LCVA f.378, a.10, b.473 Lietuvos saugumo policijos pranešimai apie Vokietaičio ir voldemarininkų 1940 m. rengiamą pučą

LNP asmenybės

- Lietuva bolševikų okupacijoje. Redagavo Juozas Prunskis. Jūrų šaulių kuopa Klaipėda. Čikaga, 1979. psl.51-53 Stasys Kvietys-Kviecinskas. "Maskvos nuteistas už akių."
- Plieno sparnai. Metraštis. 2-3 dalis. 1971. psl.104-106 Kazys Šimkus. "Iš karo lakūno atsiminimų."
- Vytautas Landsbergis-Žemkalnis. Hochverrat: "Valstybės išdavimo" byla. Žaltvykslė. Vilnius, 1991. psl.8-9
- P.Kubiliūnas. Dėl pilietybės suteikimo leitenantui Tauniui. Latvijos CVIA, f.P-70, a.3, b.112, l. 152. "ypatingai nusipelniusiam" "Masinės žudynės Lietuvoje", psl.52-53
- 1941 m. birželio sukilimas. Dokumentų rinkinys. Sudarė Valentinas Brandišauskas. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Vilnius, 2000. Alytaus apskrities viršininko ir policijos vado kpt. A.Audronio kalba apskrities nuovadų viršininkų suvažiavime liepos 16 d. Alytuje
- Nekrologas apie P.Skurauską LYA LKP f.3377, a.55, b.38, l.70-71
- 1964.09.08 Osvaldas Žadvydas iš Los Angeles... Sustojo pas Vytautą Reivytį... su kuriuo yra mokslo draugai Draugas, Čikaga.

LNP asmenybės - bendri šaltiniai

- Juozas Jankauskas. 1941 m. birželio sukilimas Lietuvoje. Pagrindiniai sukilimo organizatoriai, vadovai, ryšininkai ir pasiuntiniai. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Vilnius, 2010.
- Petras Stankeras. Lietuvių policija 1941-1944 metais. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. Vilnius, 1998.
- Petras Stankeras. Lietuvių policija Antrajame pasauliniame kare. Mintis. Vilnius, 2008.
- Karo archyvas XXI. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija. Vilnius, 2006. Petras Stankeras. "Vokiečių saugumo policijos ir saugumo tarnybo (SD) vado institucija Lietuvos generalinėje srityje 1941-1944 metais." psl.209, 241

LNP paveldas

- 1946.10.15 D.P.Sąžinė. Laisvoji Lietuva. Nr.4

- 1947.01.31 Politika ir moralė. Laisvoji Lietuva. Nr.11
- 1947.04.15 Kova dėl Lietuvos laisvės ir jos reprezentantai. Laisvoji Lietuva.
- 1947.06.15 Dėl VLIKo Pirmininko kun.M.Krupavičiaus Pareiškimas. Laisvoji Lietuva.
- 1947.11.30 Egidas Liūtauras. "Lietuvos politinės partijos." Laisvoji Lietuva.
- 1948.02.15 Spauda. Amerikos lietuvių. "Patys muša, patys rėkia." Laisvoji Lietuva. Nr.3 (36)
- Valerijonas Šimkus. Atsiminimai. Okupuotoje tėvynėje ir svetur. II dalis. 1990. psl.240-244

Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui
Didžioji g. 17/1, Vilnius

LYDRAŠTIS
2017 m. rugpjūčio 11 d.
Vilnius

Advokatas Rokas Rudzinskas ir Grant Arthur Gochin, asmens kodas: 36311021360, adresas: 10900 Winnetka Ave, Chatsworth, CA 91311, JAV (toliau tekste – Klientas) 2016 m. rugpjūčio 11 d. sudarė teisinių paslaugų ir atstovavimo sutartis, kurių pagrindu advokatui buvo pavesta atstovauti Klientą valstybės ir kitose institucijose, įmonėse, įstaigose, organizacijose, teikti prašymus, gauti reikalaujamus dokumentus bei palaikyti teisinius ryšius su trečiosiomis šalimis.

Veikdamas kaip įgaliotas atstovas, perduodu Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrui adresuotą Kliento laišką kartu su priedais.

Kliento adresas korespondencijai Lietuvos Respublikoje: Advokato Roko Rudzinsko kontora, A. Mickevičiaus g. 14-2, Vilnius.

PRIDEDAMA:

1. Įgaliojimas (atstovavimo sutartis);

2. Kliento laiškas su priedais.

Pagarbiai
Advokatas Rokas Rudzinskas

LIETUVOS PAŠTAS

AB Lietuvos paštas
Vilniaus 4-asis paštas
Saltoniškių g. 9 , 08001 Vilnius
PVM mok. kodas: LT212155811

Kvito Nr.: 012966

1.000 x 0.52
Mažoji pirm. korespondencija 0.52 D
BK RN412116262LT Svoris 88 g.
Gavėjas LIETUVOS GYVENTOJŲ GĖN
OCIDO IR REZISTENCIJOS TYRIMO
CENTRUI, Didžioji g. 17-1 0112
8 Vilnius

1.000 x 0.58
Registravimas 0.58 D

- -

SUMA **1.10**

PVM D=NEAPMOK.	0.00	1.10	1.10

- -

Mokėti 1.10

- -

GRYNAIS 2.10
GRĄŽA 1.00

Pašto darbuotojas (-a)
Jolanta Faizulina
Ačiū, kad naudojatės
pašto paslaugomis
IQ700920 2017-08-11 21:47:44 PREKIŲ:2